

TEVYNĖ
kasėtija dailė
nepriuginasčių
orio Susiv. L. A.
dail. metų 10 c.

TEVYNĖ

Apibrėžiamas
1 c. 1 k. 10 c.
1 c. 10 c.

LITERATūros MOKSLO IR POLITIKOS MENESINIS LAIKRAŠTIS

ORGANAS

„Susiv. Lietuviu Amerikoj“

Iszleidžiamas kasztais

„Susivienyjimo“

Entered as Second class Matter at the Post Office at MtCarmel, Pa.

Gruodis

Metai I

No 12

1896 m.

Stonesimut pangs is rassens i redysta „TEVYNES” reiki
padeti toki antrasz:

REV. JONAS ŽILINSKAS.
MT. CARMEL, PA. Bx 103.

„jokiemā uivutei vizi2”
Siaivėrėjimo

ADRESAI

VIRSZINIŲ SUSIV. LIETUV. AMERIKOJE

Prezidentas

Rev. J. Žilinskas, Bx 103
Mount Carmel, Pa.

Kasierius

Jūzas Milhauckas, 308 W. Centre str.,
Mahanoy City, Pa.

Vice-Prezidentas

Vinc. Zubasckas
P. O. Bx 200 Northampton Mass.

Knigius

Rev. A. Burba, L. Box 1058
Plymouth, Luzerne Co Pa

Sekretorius

Jurgis Kazakevycia,
P. O. B. 391 Hazelton, Pa.

Basos sekretunai:

Rev. Jūz. Kaulakis
1029 S. 5-th st. Philadelphia Pa
Vinc Chmielianckas
Shenandoah, Pa.

A. B. STRIMAITIS,
SEKRETORIUS S. L. A.
307 W. 30th ST., NEW YORK, N. Y. ;

TRAKUCZIU JONÁS.

Ir asz noriai sutikau imti dalyvumą gužinėjime. Teip besilinksminant greit praėjo vakaras ir mes nei nejutome kaip iszmuszė deszimtą valandą. Vaitas neparvažiavo, kaip buvo žadėjęs, ant asztuntos.

Magdutė užminė, jog laikas eiti namo ir viesznios su Jankauckziu iszėjo pas savę, o asz teipgi atsikvoszėjęs ir dyvydamasis pats isz savęs, jog teip nepaprastai, szvolavau, ėjau į savo kamaraitę, net pamirszęs pasakyti labanaktį vaito dukterei.

„Kas Tamstai?“ iszgirdau ją. „Ar pyksti ant manęs? Iszeini nepasakydams nei labanakt.‘

„Persipraszau, taip laimingas buvau, jog net užsimirszau apie mandagumą“ — atsakiau neturėdams ką daugiau sakyti.

„Taigi mat,“ atsakė ji, pats pripažįsti, jog laimingas buvai szį vakarą. Laimingesnis, nei kaip slapstydavaisi nū žmonių. Mums pasisekė atvesti Tamstą ant kelio, žiurėk, kad nepaklystum vėla. Prižadėk, jog jau daugiau nesislapsytysi nū mus. Mums ir Tamstai bus smagiau.”

„Prižadėjau asz ir nū to vakaro prasidėjo kitokis mano gyvenimas. Ėmiau lankytis ir asz ant pokylių pas vaitą, gužynių pas vietinius szlėktas ir turtingesnius ukinikus, kur neretai sutikdavau ir Onelą ir visada ji manę maloniaus nei kitus kalbino. Po to vakaro dar porą syk man pasitaikė būti namie su ja vien. Vėl ji užsikvietė kelias savo drauges ir porą gaspadoraiczių ir vėl mes linksminomės. Asz nepasijutau kaip papūliau po įtekme vaicziutės; ėmiau ją sapnūti, mislyti apie ją raszydams kancelerijoje. Asz pamylėjau Purplių Onelą. Mano meilė augo, nemislyjau jos gesyti; matydams merginos prilankumą ėmiau mislyti apie vestuves (šėnybas) ėmiau svajoti kaip asz laimingas busiu su jaja, šodziu sakant apsuko ji man galvą.

Pradžio žiema, atėjo linksmas pavasaris. Mazai lankiau

asz savo mylimą pilekalni. Daugiausiai apie namus sukinėjau, kad tankiaus pamatyti Onele nusiszypsant į mane. Vaitas pradėjo numanyti apie mano jausmą ir nelabai kantant iš to buvo. Jo galva apimta mislimis apie ponystę, o sztai vargszas rasztinikėlis mislija lygītis prie jo dukters. Taigi man kas syk vis sunkiaus buvo sueiti mano numylėta.

Pas vaitą užvažiavo pavieto rasztinikas, žinomas girtūklis. Bemylūdams svecią vaitas ir pats biskį apsidulkino. Onele buvo iszėjusi dar iš vakaro į Sztrimų Magdutes veselija. Asz rymojau savo kambarije ir buvau paskendes svajonėse. Mano mislys sukinėjosi ne apie tėvynės reikalus, ne apie tėvelius ir jų vargus, bet apie... vaito dukterį. Nesitiekėtai atsidaro mano kamaraitės durys ir Sztrimų vaikas priemeną man, jog manę laukia pas jį ir labai gražiai praszo, ateiti. „Panaitė — pridurė vaikas, — teip-gi sakė, kad ateitumėte.

Nereikėjo manę daugiau ragiti. Už bertainio valandos jau asz žengiau į Sztrimus, kurie buvo už kelių deszimtų varsnų nū kanceliarijos, tūjaus už beržynėlio. Onele buvo diktai isismaginusi, nū szokio visa iszkaitusi, veidai jos užsidegę, mėlynos akys kaip žvaigždės žerėjo, kibirkszcziavo.

Keturis syk teko ir man szokti su jaja. Apie vienūlikta valandą prasidėjo dovanos; po dovanų veselnikai pradėjo krikti ir Onele pasisakė, jog turinti eiti -namo; ryt iš ryto iszleidus virsziniką sugryžsz dar ant užbaigimo veselijos. Beszokdama su manim ji pasakė man, kad norėtų pasivaikszczioti beržynėlij po mėnasieniai, teip graži naktis, tik viena bijosi. Asz pasisiuliau jai draugauti ir, kaip sutarta, pirma jos iszėjau iš veselijos. Neilgai man reikėjo laukti; už pusvalandžio iszvydau einant iš veselijos savo merginą; ją palydėjo iki beržynėliui pati jaunamartė. Atsisveikinus su ja ir nuėjus kelias deszintis žingsnių staptelėjo ir už kelių minutų asz buvau szalia jos. Padavė man savo ranką ir teip laimingi mudu ėjova. Daug asz tą naktį kvailybių pripasakojau vaito dukterei... ner ką atkartoti visos tos sznekos,

pasakysiu tik, jog asz pasisakiau Onelei, jog ją neiszpasakytai myliu, be jos gyventi negaliu. Onelė meiliai klausė mano kalbos ir sutiko už manęs tekėti. Pasibucziavimas užtvirtino mūs vieno kitam prižadus ir apie gaidgystę mes parėjom namo. Asz pusvalandžiu vėliaus už ją, kad neužtėmėtu kas isz namiszkių.

* * *
Praėjo pora mėnesių po atsitikimo; pora mėnesių meilės ir jos kartumų dėl manęs. Onelė mylėjo manę, bet nelabaus už savo linksmumus, neturėjo tvirtybės. Jei asz bučiau buvęs turtingu bajoraicziu ar koku vyresniūju rasztiniku — žmonių lupiku, bučiau galėjęs ją vesti. Bet jos tėvo poniskumas, o ir jos pacijos pamėgimas poniszko, lengvo gyvenimo iszgelbėjo manę. Sakau iszgelbėjo, nes dabar aiszkiai matau, jog nelaimingas ir niekam nenaudingas būtų mano gyvenimas, jei bučiau susiriszęs su taja poniszkaja muziko duktere. Nelabai ji but galėjusi atlikti gaspadinės reikalus namūse, o jos papratimas prie pokylių, lengvo gyvenimo, kad reikia ką nukęsti, nekantrumas, smailas liežiuvėlis, būtų man iki gyvam kaului daėdę.

Į porą mėnesių po tam pasivaikszciojimui beržynėlij vaitas sutiko iszleisti savo dukterį už susiedinio valszcziaus vaito ir sykiu rasztiniko, gana smarkaus ponelio, žinomo žmonių lupiko.

Skibickis, teip jis vadinosi, jau nū senei sukosi apie Onelą, o budams nebjauros iszžiuros ir mokėdamas kaip apsieiti su moteriszkomis, turėjo gerą vardą pas ją. Laike mano meilavimosi su jaja, Skibickis buvo neva Druskinikūse besigydas, o po teisybei užė sav kur Kaune ar Varszavoje už žmonių pinigų.

Pridirbo jis ten skolų baisybes ir negalėdams greit surinkti pinigų iszmokėti greit savo skolinikams, vieną tik iszsigelbėjimą matė koveikiausiame apsivedime su turtingo vaito Purplio duktere. Atsilankęs kelis sykius pas Purplį, jis gana atitolino Onelą nū manęs savo kytromis kalbomis, pasako-

jimais apie didelius ponus ir jų gyvenimą ir savo pažintis su jais.

Kaulu gerklėje buvo man kiekvienas Skibickio atsilankymas, bėt nemano galybėje buvo jį atvaryti nū vaito namų. Atsimenu tą vakarą, kada tarpe manęs ir Oneles tvorą užsivėrė. Sutikau ją vieną sodelyje ir pradėjau kalbėti, jog tas Skibickis man nepatinkas, jog ji per daug maloniai su jumi apsieina, jog to neprivalytų daryti atsimindama prižadus, kuriūs viens kitam davėme beržynėlij.

„Asz tą naktį per daug buvau nuvargusi ir nežinau, ar tik ne per daug prižadėjau. Kas mnsų butų per gyvenimas, jei asz už tavęs iszeicziau. Asz kur kas vyresnė už tavę, tugi jaunas ir sunkiai galėtumėme užsidirbti ant dūnos. Tėvelis iszsivarytų nūs isz namų....., kur mes pasidėtume?“

Tie žodžiai kaip szaltu vandeniu manę apliejo; nežinojau isz syk ką sakyti ir nežinia ką bucziau pasakęs vaito dukterei, jei nebutu kyszterėjusi pono Skibickio galva per langą.

„Panaite! kur jus? Asz atvežiau jums isz Varšavos raudonų radastų, ką buvan andai prižadėjęs....“

Už kelių valandų macziau savo Onutę besidžiaugiant isz poniszku Skibickio radastų ir su nuszypsojimu klausant jo meilavimūsi. Mano krutinė virte virė, lyg pailiais kas manę varstė. Didei buvau gunditas insiveržti į pono vaito svetainę ir apdaužiti žandus Skibickiui ir iszkolioti Onele, už kurią pirm valandėlės bucziau galvą atidavęs....

Besivartydamas tai ant vieno, tai ant kito szono ir negalėdams užmigti ilgai tą naktį girdejau garsų Skibickio kalbėjimą, kvatojimą Oneles ir senio Purplio balsą. Skibickis tą naktį nakvojo pas mus.

Už poros nedėlių vaito dukte, nors iszsyk atsikalbėdama, bet spiriama tėvo, prisizadėjo Skibickiui tekėti už jo. Vese-
lija jų atidėta buvo ant keturių nedėlių.

Ką asz tūmet iszkencziau, tai vienam Dievui tik žinoma. Gyvenimas man sunkus buvo ir kad ne mano mamytė, kuri isz mažų dienų pripratino manę bijoti Dievo bausmės, bu-

cziau gal galą pats sav pasidareš. Jieszkojau susiramini-
skaityme knygų, raszyme, bet tankiai bežiuredamas į atversta
knigos lapą macziau prieszais savę Onutę besimeilaujanczia
prie Skibickio, kuris savo jūdomis akimis, rodosi, norėjo ma-
nę perverti, o ant jo lupų buvo bjaurus pasitycziojantis nusi-
szypsojimas. Vienas susiraminiimas mano buvo, bet ir tai
ne ant ilgo, kada sutemus iszeidavau ant pilekalnio ir atsisė-
dęs po vienutiniu ant jo virszunės beržu, paskęsdavau mislyse
apie sentėvius, kurie begindami szį straipsnelį žemės visą jį
aplaistė savo krauju ir czia pat savo kaulus paguldė ant atsil-
sio. Už kelių deszimtų varsnų nū pilekalnio ant kito kal-
nelio baltavo kryžiai parapijos kapinių, ten po szvento kry-
žiaus prieglauda ilsėjosi anukai tų narsūlių galinczių, kurie
isz priežasties plėszikų kryžiokų *ramumėlio ženklą — kryžių
laikė už nelaimę ir paojų dėl savęs*. Liudhai girgzdėjo vėjo
daužomas pasenęs berželis ant pilekalnio, o nū kapinių ir
apatinės dalies pilekalnio sklydo į visas puses tykus oszimas
puszelių ir eglių, ir, rodosi ramino, raudojantį berželį. Ir asz
verčiau atsiklaupęs po beržu, o grįžausi į kapines ir st asza-
romis meldžiausi už duszias numirusiųjų boczių ir jų užtary-
mo meldžiau pas Vieszpatį, kad mums stiprybę įkvėptų,
idant su pasekme galėtumėme atginti nū nevidonų savo nelai-
mingą, varginamą tėvynę. Savo skaudėjimu aukavau Viesz-
pacziui už nusidėjimus savo ir visų tėvynainių ir maldavau
Jo susimylėjimo. Ir ramesnis pagriždavau namon.

Į tą tarpą atėjo pas manę laiszkas nū tėvų, kuriame tė-
velis manę ragino kūgreicziausiai parvažiūti namon, nės mano
mamytė ant smerties patalo gulinti. Gavęs nū vaito paliūsa-
vimą ant kelių dienų, tūjaus iszsiskubinau namon. Gėda
man buvo priesz savo sąžinę, jog be nedaugio į metus byvimo
tarnystėje tik vieną ar du laiszku teparasziau namo. Užkliu-
vęs už tos pono vaito dukters ir besimeilidamas prie jos pra-
leidau suvirszum pusę metų nedūdamas jokios zinios apie sa-
vę į namus. Asz sukinėjausi apie tą iszpaikitą panaitę ir
klupszcziavau apie ją, į tarpą kada mano motinėle, kuri taip

manę mylėjo, gulėjo ant smerties patalo ir lukuriavo nors priesz atsiskyrimą su sziūmi svietu pamatyti savo sunelį, kuris suvis apie ją pamiršo. Dievuliau mano, kaip Tav baisus nusidėjimas priesz gimdytojus, bet kaip tankiai mes jauni taip pasielgiame.

Aczių Dievui, asz dar užspėjau gyvą savo brangią mamytę. Jos sopulingas veidas nuszvito, kad pamatę manę. Parpūliau ant kelių tiės ligonės lova ir buczyūdams jos rankas ir veidą, aszaromis aplaiscziau. Artinantysi prie smerties mama spaudė manę prie savo szirdies ir verkė isz džiaugsmo. Ateinanczią naktį ji apleido szią aszarų pakalnę, persiskyre nū vargų, rupesczių ir bėdų szio svieto. Augszcziausiasis atlygįs jai dangiszkomis linksmybėmis už nesuskaitytą skausmų ir aszarų taurę, kurę ji iszgėrė begyvendama. Keliom valandom priesz smertį ligonė pasakė sėdincziam szalia jos lovos mano tėveliui, jog jau cziasi, kad neužilgo turės persiskirti su mumis visais ir dėlto nori atsisveikiti visus vaikus ir namiszkius.

Asz sukėliau seseris ir mažiukus brolius ir visi apsiaszaroję suklaupėme tiės mirsztanczios lova. Mirsztanti su szvento kryžiaus ženkle palaimino kiekvieną isz mūsų ir koznam, paskutinį kartą atsisveikidama, paliko ypatingą įsakymą. Isz gailesties ir per aszaras asz lyg ir apkvaitęs buvau, macziau tik laiminanczią mano brolius ir seseris mamą, girdejau jos žodzius, bet vargiai supratau, kokius įsakymus ji palieka. Už valandos pajutau ir ant savo galvos jos drebanzczias rankas ir palaiminimo žodzius: „Tegul tavę laimina ir užlaiko Visogalis Dievas Tėvas ir Sunus ir Dvasia Szventa. Szvencziausioji Panele, priimk po savo globa mano vaikuczius.“

Tėvelis, kuris paskūtinis norėjo atsisveikiti su savo brangia prisiega, jau buvo kumsztelejęs manę, kad pasitraukecziau bialį ir dūcziau jam vietą. Bet mama laikė mano ranką tarp savo delnų, jos akys atkreiptos buvo ant kabanczio ant sienos Nukryziavęto Iszganytojo paveikslo, jos lupos judėjo, matyt

siuntė karsztas maldas prie svieto Atpirkėjo.

Už valandėlės atkreipė savo akis ant manęs ir pažiūrėjo į manę akimis, kurių ašz mirsiu o neužmirsiu.

„Joneli isztarė ji, pilnu aszarų balsu, tu mano pirmutinis vaikas ir brangiausias man buvai. Gal ašz neteisinga buvau dėl tavo brolių ir seserų.... tavę per daug mylėdama. Persipraszau dabar visų už tai.... Tu atsilygik jiems už tai.... tėvas jau sėsta, silpnas.... buk tu jiems tėvu ir motina.... mes su tėvu isz tokio vargo leidom į mokslus ir sveikatą savo padėjom.... Vaikeli teip gyvėk, kad mūsų kruvinas darbas ir rupestis nenuėitų už dyką.... tu geras vaikas buvai visada.... nesigėdiji savo žmonių ir kalbos.... buk tokiu visados.... bijokie Dievo visada, melskis už manę, Sutvertojas tegul tavę laimina“....

„Geras vaikas buvai,“ kalbant mano mirsztancziai mamutei, man atėjo ant mislių, kas mano per gerumas buvo, kad ašz, jai ant smerties patalo gulint, gaisravau dienas ir nedėlias užimtas pono vaito duktere ir jos iszdykavimais. Ašz prisiekiau prie savo mirsztanczios motinos, jog iki szio laik nebuvas vertu jos meilės, bet nū tos valandos manė uždūte bus rūpītis apie savo mažesnius brolius ir seseris ir savo tautiečių gerovę....

Po mamutės szermenų, ašz pasirodavijęs su tėveliu, nusprendžiau pamesti rasztinikystę ir važiūti į Ameriką. Per metus savo tarnystos ašz turėjau susirinkęs į 70 rublių, tėvas gavo paskoliti dar tris deszimts ir sztai dabar ašz keliauju už jurių marių į sveczių szalėlę, gal ten laimingesnis busiu ir daugiau galėsiu padėti savo namams ir naudingesnis busiu savo tautiečiams. Atsitikimas su Purpliute bus man pasargas. Neįieszkosiu pažinties su moteriszke prie stiklelio alaus arba poniszkos arbatos su araku, kad jos tėvai prasiszalina. Kad pradėjau vergauti vaito dukteriai, nekam tikęs iss manę buvo motinos ir tėvynės sunus. Su Vieszpaties mylistos pagalba tikiūsi daugiau neiszkrypti iss savo pradėto kelio. Amerikoje dabar, sako, yra į porą szimtų tukstanczių lietu-

vių, ten liūsybė darbūtis ir gerai daryti. Ten mėgisiu pasitriusėti, jei man nors mažumėlį pasiseks sutraukti į vieną kūpą dalį tautiečių tenai, nesigailėsiu, jog apleidau savo tėvą, brolius ir sesutes ant ilgų metų.....“

Jau buvo išauszė; ašz pakvietęs Trakutį pasilėti, išėjau kelti bernus. Tą vakarą man laimingai pasisekė pervesti savo naują draugą per rubežių ir kad sujudėjus trukiui mojau jau pastarą „su Diev“, neramu ir nyku man pasidarė.

Perėjo treji metai. Retkarcziais gaudavau laiszkus nū Jono Trakuczio, raszė jis man apie savo pasekmę. Amerikoje gerai ėjosi jam su darbais ir tėvyniszkūse reikalūse ap-rupino savo brolius ir seseris, gyrėsi esąs pasekmingas. Sudaręs keles kūpeles tėvynainių sn prakilniais siekiais. Szia-dien gavęs isz Amerikos lietuviszką lalkrasztį skaicziau jame su atyda platų apraszymą Susivienyjimo Seimo, kalboj įre-szimų net vaidus tautiečių. Užėjau tenais ir Trakuczio Jo-no vardą, sujungtą su svarbiais užmanymais. Mano akyse stovi puikiai iszrėdyta grinczia (salė), laisvoje Amerikos žė-mėje, kur užsidegę Lietuviai praszczioikai nors ir netinkamą žodelį kitoje vietoje isztaria, bet su svarba szneka ir rodavo-jasi apie iszriszimą svarbiausių lietuvystės klausymų. Tra-kucziai, ką tėvynėje nesykį ir klaidžiojo, persiczystyje, lais-vos žėmės gyvenimo vilnyse, rėdu tūs Lietuvos artojus, mo-kina jūs ir daro isz jų tautos dumezius.

Palaiminta toji laisvės žėmė, tokius vaisius iszdūdanti. Dieve dūk mus szventai tėvynei sulaukti tos palaimintos lais-vės.

D——kas.

Moteriu augsztesnis iszsiauklenimas.

Kad pirm szimto meto tapo pajudintas klausymas apie sulyginimą tiesų moterims, niekas tada nemislyjo, jog už kelių deszimčių metų taps jis vienu isz labjusiai deginanczių klau-symų, jog už arba *priesz* teip vadinamą *emancipaciją moteriu* bus laužomos plunksnos, keliami karszti ginczai parlamen-

tūse ir varomos didelės propagandos. Istorija laipsninio išsiplėtojimo, szito klausymo, istorija kovos už sulyginimą tiesų moterims būtų labai akyva, jeigu kas pasiimtu surinkti pavienius faktus, iszmėtytus po laikraszczius, po atskirius izšleidimus ir aktus sesijų parlamentų. Bet dabar jau beveik po kovai: isz didesnės pusės pripažintos tapo moterims lygios tiesos prie augsztesnio apszvietimo, prie ėmimo dalyvumo publiskame gyvenime, užsiėmimai, kurie seniau buvo locnasczia vienu vyrų, yra dabar pavadami teippat moterims.

Parodysiu czia tik, ką moterys iszkovojo ir ką padarė augsztesniame apszvietime. Durys kolegijų ir universitetų tapo atidarytos moterims pirmucziausiai Suvienytose Valstijose Sziaurinės Amerikos. Taigi nū jų ir pradėsiu.

Mitrus amerikiečiai suprato, jog nūžmi kova už buvi, nūlatinis jieszkojimas dolerių, visogalingas *business* pažemins jų draugiją ir prives ją prie stovio gyvūliskumo, jeigu neatsiras priešingos įtekmės — idealizkos. Bet kas galėtų turėti tokią įtekmę, jeigu ne moterizskė, lygi vyrui apszvietimu ir inteligencija, o dvasia už jį didesnė? Dėlto tatai atidarė jie moterims duris mokslo, apszvietimo ir dailos.

Dabar Suvienytose Valstijose yra apie 180 moterizskų kolegijų, dūdanczių diplomus ir mokslizskus laipsnius. Mokinasi jose apie 25,000 moterių, lekcijas dūda į 2,300 profesorių, isz kurių 1895 metų kuvo 577 vyrai ir 1648 moterys. Tos kolegijos, įsteigiamos kaip filijos vyrizskų universitetų, netoli nū jų, yra tuloje prigulmėje nū jų. Moterizska kolegija Barnard New Yorke yra po priegloba universiteto Columbia; garsi kolegija Harvard, kurioje mokinasi į 270 merginų, yra tik szaka rimto universiteto New Cambridge'e, kuri įsteigė dar 1636 m. Jonas Harvard.

Harvardo kolegija yra viena isz tobuliausių Amerikoje.

Jos perdėtine yra poni Agassiz, naszlė garsaus mokslininko; mokinasi joje profesoriai New-Cambridge'io universiteto, o iszeinancziuos isz jos mergaitės yra pirm visko moterimis, kurioms nieko negalima užmesti, gero pasielgimo ir su

giliai išlavintomis geromis pusėmis moteriszko pobūdžio. Gyventi dėl teisybės, mylėti viską, kas yra gražu ir rupintis visados apie kitų gerovę — štai ko mokina kolegijoje Harvard. Dėl to tatai iš jos išzeina moterys, mokancijos sujungti mokslą su idealizkumu ir švelniu apsiėjimu.

Antra pagal paveikslumą įrengimo yra kolegija Bryn—Mawr netoli Philadelphijos. Susideda ji iš šeszių atskirų triobų, kurių dalis paskirta yra gyvenimui mokintinių, kita gi mokslinėms salėms. Profesoriai gyvena mieste — Bryn—Mawr'ė randasi tik mokytinė su savo perdėtine Miss Carey Thomas, kuri yra paveizdu mokytos moterizkės ir didelės ponios.

Szita kolegija tapo įkurta 1884 m. ir dabar užlaiko 150 mokytinių. Kaip ir Harvarde, čia yra atkreipta didelė atyda ant išauklenimo mokytinėse szirdies ir pajautimo grozybės. Vienok tas nieko nekenkia vispusizskumui bei pilnigumui mokslo. Tame dalyke yra didesni suspaudimai, kaip vyrizkose mokslainėse. Reikia čia atsiminti vieną įstabų faktą. Kad ukėtai Suvienytų Valstijų surinko \$111,731 įkurimui Baltimorėje daktarizkos mokslainės moterims, tai Miss Mary Garret pridėjo iš savo pusės 306,977 dol. idant mokslas ir egzaminai atsiliiktų smarkiau ir asztriau, ne kaip pas vyrus.

Kolegija Wellesley'o turi 700 klausytojų, o įtaisyta yra da su didesniais kasztais. Įkurė ją 1875 m. karsztas užtarėjas moterių Fowle — Durant ant kranto ežero Waban netoli Bostono. Profesoriai visi gyvena Bostone, o pacziame Wellesley'e mergaitės už \$500 ant metų perleidžia 4 metus mokslo gražiausiame padėjime ir pilnoje laisvėje. Apart keturių paprastų skyrių yra da prie tos kolegijos: ypatinga muzikos konservatorija ir dailų mokslainė. Iki sziam laikui diplomus iš jos gavo 847 daktarkos yvairių mokslų, iš kurių buvo tik 12 gydytojų.

Tokių mokslainių — didesnių arba mažesnių — yra Suvienytose Valstijose dar daug, bet kolegija Galesburg'ė netoli

nū Chicago's skiriasi nū visų tūmi, kad joje vyrai sumaiszyti yra su moterimis. Eina į ją tokios mergaitės, kurios neturi isztekliaus nuvykti į grynai moteriskas mokslavietes.

Nieko nėra stebėtinū, jog dėl to augsztesnio apszvietimo (1894—95 metų buvo 24, 851 moterių Amerikos universitetūse) dorybė tarp Amerikos gyventojų įžymiai pasikėlė ir vien tik dėl to Suvienytos Valstijos įstengė įkurti daug humanitariszkų institucijų, kuriose moterys drauge su vyrais, neretai su paszventimu savo gyvenimo, nesza nuraminimą ir pagūdą vargstancziai ir kencziancziai daliai savo draugijos, jog amerikiečiai, paskendę pirmiau materijalizme, moka dabar pasikelti į krasztą idealų.

Tos geradėjingos įtekmės apszviestų moterių ant dorybės žmonijos, kurios prityrė Amerika, pavydėjo Suvienytoms Valstijoms Anglija ir isz eilės ji davė gerą paveizdą europieciams, prileisdama moteris prie augsztesnio iszsiauklenimo.

Isz moterių pusės Angliją vargina dvi bėdos: moterių joje yra daug daugiau, kaip vyrų, o prie to visko skaitlius szliubų kas met mažinasi. Kad praszalinti pavojų, kurs gresė Anglijos draugijai dėl tos priezasties, ir kad sutverti „trečią lytį“, apie kurią teip daug rašė savame laike Italijos mokslinikas Ferrero, valdžia pasiryžo dūti moterims augsztesnį apszvietimą. Paszventė ji tam tikalui nemaž pinigų, bet užtai kilo prie senų ir garsių Anglijos universitetų kolegijos moterims, kuriose gražioji lytis gali pasiekti universitetiszką apszvietimą.

Isz angliszkų szaltinių žinome, jog skaitlius mokytinių kolegijų 1894 metų buvo toks: Girton'e 110, Newnham'e 150, Cambridge'e 250, Lady Margaret Hall 64, Somerville'e 65, Oxford'e 229, Aberystwyth'e 130, Cardiff'e 36, Bangor'e 36, Walijoje 202, Birmingham'e 200; — isz viso 761. Jeigu prie to pridėtumėme kolegijas Skotlandijoje, Irlandijoje ir Londone, tai skaitlius moterių, gaunanczių augsztesnį apszvietimą, be abejo pasidvejetų. Bet jeigu tą skaitlių pakeltumėme iki 2,000, tai visgi tas nieku butu pa-

lyginant su 25,000 moterių, mokinančiųsi universitetuose Suvienytų Valstijų.

Užmanymas augsštesnio apszvietimo moterių kilo Anglijoje pirm 25 metų. 1869 metų p. Emilia Davies, apsigyvenusi Hitchin'e, netoli Cambridge'o, įsteigė pas savę kursus mergaitėms, mokinančioms ant augsštesnių mokytojų. Buvo tai pradžia kolegijos Girton'o. Ant vietos mažo namelio p. Davies yra dabar graži kolegija su labaratorijomis, bibliotekomis ir muzėjais. Paskui, dar arčiau prie universiteto, kilo Newnham'as. 1879 metų senas Oxford'as nuėjo paskui Cambridge'o ir dideliais kaštais įsteigė Margaret Hall ir Sommerville. Paskui viens po kitam kilo Cardiff, Bangor, Mason Hall ir kiti. Moterys iš tų kolegijų išėjusios, atneša tikrą palaiminimą šeimynoms, nes jungia savyje mokslą su tikrais vyrizkais privalumais ir tikru moterizkumu. Jų tai įtekmė visūse atsitikimūse draugizko gyvenimo kas kart smarkiau dūdasi atsijausti.

Paveizdas Anglijos patraukė paskui savę ir kitas vieszpatystes.

Szveicarija atidarė viena iš pirmų savo universitetus moterims, o neseniai prileido mergaites į gimnaziją Berne, kurioje jos mokinasi drauge su vaikiniais. Vienok nė viena vieszpatystė, apart Suvienytų Valstijų ir Anglijos, neįstengė ypatingų augsštesnių mokslainių moterims; valdžia čia ir ten leidžia tik tai moterims vaiksčioti į vyrizkus universitetus, skaitydama tai kaip neįsvengtiną pikta, bet nekaipo deginantį reikalą savos draugijos. Patėmytinas yra dalykas, jog Szveicarijoje, Paryžiuje ir Bruksellėje daugiausia lanko universitetus svetimtautės.

Galutinai vienok: Paryžiaus universitetas atidarė savo duris moterims, o Sorbona neseniai suteikė titulą daktaro matematikos mergaitei, p. Klumpke. Austrijoje ir Vėngrijoj pripažinta tapo moterims tiesa įėjimo į universitetus, ir tam tikslui Viedniuje nū trijų metų likosi atidarytos dvi moterizkos gimnazijos. Vokietijoje, universitetai Fryburgo ir Hei-

delbergo suteikė titulą daktaro nevienai jau mergaitei. Skandinavijoje moterys užima vietas profesorių po universitetus Ispanija turi jau savo advokatkas, o neseniai Ryme Teresina Labriola ir Neapolyje p. Bakuniutė gavo diplomus daktarų tiesų. Pagaliau Islandijoje, miestas Reikiavik renka aukas ant atidarymo moteriszko universiteto. Moterų judėjimas neužsiliko Amerikoje ir Europoje, bet placziomis vilnimis atsimuszė į kitas dalis sviato. Ką pasakysi ant to, skaitytojau, jog netiktai Australijoje, bet ir Japonijoje moterys lanko universitetus?

Troszkimas augsztesnio apszvietimo neaplenkė ir musų lietuvaiczių: neseniai skaitėme, jog assistentka prie Poznaniaus klinikos yra musų tautietė, d-ras medicinos, p. Burbūtė; visi teippat žinome apie daktarką Želvienę Baltimorėje Jeigu perbėgtume miestus Europos, atrastume daugiau lietuvaiczių, igijusių augsztesnį mokslą.

Netoli jau tas laikas, kad moterys iszkariaus sau netiktai draugiszkas, bet ir politiszkas tiesas, lygias su vyrais, ir tada tos dvi, viena antrą dapildanczios, lytys, pasidalins teisingai draugiszkais bei politiszkais užsiėmimais. Užvieszpataus tada ant sviato harmonija, nes moterys, lygios apszvietimu vyrams, o turinczios savyje daugiau jausmingumo, ir didesnį palinkimą prie idealiszkumo, kels žmoniją prie idealų ir augsztesnių siekių.

„Susiv“ reikalai.

Naujai prisiraszė nog 1 d. Lapkriczio iki 1 d. Grūdžio.

Baltimore Md. kp. 1 Marė Karalienė 2 Andrius Graicziunas 3 Urszulė Graicziunienė 4 Eva Litvinienė.

Luzerne Pa. prie kūpes: 1 Tamas Masys

Brooklyn N. Y. prie kūpos: 1 Jonas Vasiliauckas 2 Marė Vasiliauckienė 3 Simas Petrus 4 Vincas Burinckas 5 Marė Burinckienė 6 Simas Kraujutaitis 7 Petras Martinkaitis

Waterbury Conn. prie kūp. 1 Antanas Staczokas 2 Ignas Dvileckis 3 Marė Dvileckienė 4 Jonas Puzaras.

Persikėlė nū Claveland Ohio kūpos in Traver City Mich. 1 Jonas

Matuzevyčia 2 Kastė Matuzevyčienė 3 Rafolas Gaubas 4 Paulina Gau-
bienė 5 Jūzas Mockunas 6 Jurgis Gaubas. Pittsburgh nog dr. Vytauto
prie kŭp. 1 Dom. Enriukaitis 2 Pijus Liorentas 3 Pranas Naujokaitis 4 Ju-
lius Vitkauckas 5 Baltrus Vasiliauckas.

P. S. Kŭpa Richmond Va, asz buvau suspendavojas dabar jie viskŭ
uzmokejo 8 san. pilnai.

Da kartŭ turiu uz reikalŭ primyti, idant kŭpos bei draugystės uzsim-
ketŭ vias prigulinczias pos. kurios yra apgarsytos 10 ir 11 No. „Tėvynės“
nes asz noriu padŭti visus pilnus san. į I No „Tėvynės“ ateinancziŭ naujŭ
97 m. pagal nutarimŭ II Seimo.

J. Kazakevyčia Sus. Sekretorius

Stovis kasos.

Pribuvo in kasa.		
Nov. 4 kp. Athol Mass	14,85	4 J. Miliauckas „ „ 1,00
21 dr. sz. Jūz. Homestead	7,65	Posmertinės dar neismokėta
21 kp. Union City Conn.	1,15	Petronei Zindziunienei isz Cleve-
23 kp. S. Brooklyn N. Y.	10,20	land O. kŭp. \$150 ir Katarinai Va-
23 kp. Baltimore Md.	20,10	siliauckienei, Mahanoy City kp. \$150
26 kp. Scranton Pa.	90	430,20
26 kp. Northampton Mass.	1,20	Izmokėta isz kasos po II Seimu.
26 kp. Detroit Mich.	9,45	Nov. 17 aukos A. Rėkliui in Chica-
26 kp. Edwardsville Pa.	5,25	go - - - 3,75
3 kp. Luzerne Pa.	16,55	Nov. 26 in spaustuvej Garso 28,80
3 kp. Pittsburgh Pa.	4,05	Dec. 3 Sus. sekretoriui J. Kazakevy-
3 kp. Wanamie Pa.	13,20	cziai - - - 75,40
4 kp. Brooklyn N. Y.	23,65	Dec 4 aukos A. Rėkliui 2,00
4 ku. Zilinsko auka Rėkliui	1,00	J. Miliauckas Sus. kas.

Svarbus praneszimas.

Szitos kŭpos ir į „Susivienyjimŭ“ prigulinczios draugystės yra sus-
pendavotos, t. y. jeigu isz jŭ koks sanarys numirtŭ, tai negautŭ posmertinės:

1. dr. szv. Jurgio isz Philadelphios Pa. 2. Chicago Ill kŭpa. 3 dr.
szv. Izidoriasus Shaft P. 4 Morea Pa. kŭp. 5 dr. szv. Jono Thomas W.
V. 6 dr. Vytauto Boston Mass. 7 Richmond Va. kŭpa ir 8 Tuckahoe
N. Y. kŭp.

Jeigu szitos kŭpos bei draugystės neušimokės į „Susiv.“ kasŭ, kas
joms reikia, iki Naujŭ Metŭ, bus isz knjgŭ iszbrauktos.

Centr. Komitetas.

Apgarsinimai.

Rozė Mazurkevyczienė, likusi našle su mažais našlaiciais iš pri-
žasties vyro smerties kurs nors prie „Susiv.“ prigulėjo, bet, kaip nepil-
nas sąnarys, negauna posmertinės, meldžia, idant kiek kurių mylista, kad
ant jos vargo susimylėtų. Aukas siųskite ant šio adreso: kun. M.
Szedvydis, Lithuanian Priest. Pittston Pa. Centr. Susiv. Komitetas.

PRASZYMAS: Broliai, pamenate jus apie aną nelaimingą Pittston'o
Twin Szafte, atsitikimą kur daugelis žmonių gyvais likos palaidoti. Del
naszlių ir siratų, likusių po smert tų nelaimingųjų visoj Amėrikėj buvo
rinktos aukos. Ten buvo užmuszti ir keli lietuviai, kurie paczias ir vaikus
paliko. Iš anų vienas prie „Susiv.“ prigulėjo bet našlaicziai paszelpos
negavo, kadangi da pilnu sąnariu nebuvo. Buvo apie tai, pagal Pittston'o
kūpos inneszimą, snekėta ant Seimą ir delegatai nutarė atsiszaukti per
organą, kad „Susiv.“ sąnariai, nors kiek katro loska prisiustu, kaipo al-
mužną del likusių siratų. Aukas reikia siųsti ant vardo „Susiv.“ kasie-
riaus, parszant ant kokio dalyko pinigų paskiriat.

BASARGA, Su šiūm numeriu „Tėvynės“ užbaigsime pirmus me-
tu nū įkurimo „Susiv.“ organo. — Vienkart pasibaige senesnis surėdymas
kas link mokesties į kasą „Susiv.“ Meldžiame dėlto pagūdūtų brolių,
garbingo „Susiv.“ teiksītės iki Naujo meto prisiųsti visas posmertines ku-
rios yra apgarsytos szitam No „Tėvynės!“

Ant ateinanczio meto, kaip yra seimo nutarta mokėti po \$2,00 drau-
gia metinę ir posmertinę, kožną bertainį metų po 50 ct Laikas iszmokėji-
mo paženkljtas 14 d. Sausio, Balandžio, Liepos ir Rugsėjo.

Tokiū būdu iki 14 d. Sausio 1897 m. kiekvienas sąn. privalo užsimo-
kēt pirmą kvartalną mokestį: kurie per tą laiką neprisiųs minėtos mokes-
ties į Centr. „Susiv.“ izdą liks iszbraugti isz knygų.

Naujai įstojantiejai sąnariai pirmu kartu turi mokėti \$1,00. Sziose
dienose likosi iszmokėta posmertinė a. a. Petruui Skinkiui isz kūp Union
City Conu. \$150, kuriūs pinigų priėmė kūpos prezidentas Ignotas Grie-
szius.

Su gūdone V. Žukautskas „Sus.“ Vice. prez

Jei kurie isz Snsiv. sąnarių moka rusiszkai skaityti tai gali nusipirkti
grovo Lelyvos knygą, kurioje anas raszo apie vargingą lietuvių padėjimą.
Gali ją gauti pas Susiv knygų kun. A. Burbą. Del Susiv. sąnarių parsi-
dūda tik už pusę prekės — už 1 dol.

Iszejo naujos knygos.

Kražių brošiura, turinti 77 puslapius. Spaudyta „Lietuvos“ spaustuvej. Knygatoj, galima sakyti, bus siuntinama visiems lietuviams už dyką, tik turi prisiųsti kiekvienas po 5 centus, kaip persiuntimo kasztus. Jeigu isz tų koks grašzsis užsiliks, eis į Susiv. kasą, o tada mes galėsime atspaudyti kitą kokią knigutę dėl labo lietuvių ir lietuystės

Norintieji gauti „Kražių skerdyne“ privalo raszyti pas Susiv. knigių kn. A. Burbą.

9. *Laurynas Laurynaitis*, Yonkers N. Y. kūpos (posmertinė vėliausiai privalo buti užmokėta 31 d. Grūdžio 1896

10. *Lasavickas Vincas*, Shenandoah Pa. kūpos (posmertinė privalo buti sudėta iki 31 Grūdžio 1896.

11. *Petronė Zindziunienė*, Cleveland, O. kūpos (posmertinė privalo bnti sudėta iki 31 Grūdžio 1896.

12. *Paplauckas Feliksas*, dr. szv. Jūz. Philada. Pa. (posmertinė privalo buti sudėta iki naujų metų.)

13. *Vasiliauckienė Katarina*, Mahanoy City kūpos (posmertinė privalo buti sudėta iki naujų metų.)

14 *Petras Skinkys*, Union City Conn. kūpos (posmertinė privalo buti sudėta iki 31 d. Kovo 1897 m.

Kn. J. Žilinskas Susiv. prez.

ADRESAI PREZIDENTU

Lietuviszkų draugysčių prigulinczių prie „Susivienyjimo“

- 1 Szv. Antano draugystės Šil. Paukštys, Bx 12, Edwardsdalle, Pa.
- 2 Szv. Jurgio, szv. Antano draug. ir kūpos P. Dragunas, Bx 411 Forest City, Pa.
- 3 Gedimino draugystės Wanamie, Petras Sarrilius P.O. 33 Wanamie, Luz. Co. Pa
- 4 „Susiv“ kūpos Vinc. Kalinauckas, 83 Bond Str. Elizabeth, N. J.
- 5 Volonczausko draug J. Paukštys Bx 1618 Plymouth, Pa.
- 6 Szv. Kazimiero draug Paul Staskevicsz Bx 538 Plymouth, Luz. Co Pa
- 7 „Susiv“ kūpos V. Graleckas, 189 N Main str Pittston, Pa.
- 8 Szv. Stanislovo draugystės Jonas Prusas L. Bx 753, Carbondall, Pa.
- 9 Szv. Jurgio draugystės N. Olszinek, 825 St. Clair Str., Cleveland, Ohio.
- 10 „Susiv“ kūpos, V. Ambrozeviczia 1944 South Tenth st. Philadelphia. Pa.
- 11 „Susiv“ kūpos Jonas Teraila 24 John str. Waterbury, Conn.
- 12 Szv. Jurgio draug. Silvestras Brūšis, 301 Franklin str., Shamokin, Pa.
- 13 Szv. Kazimiero kareivių B. Žolinas, 264 N. Exeter str., Baltimore, Md.
- 14 „Susiv“ kūpos Jurgis Murauckas 2801 Penn Ave, Pittsburgh, Pa.
- 15 „Susiv“ kūpos A. Zemaitis, 3301 Auburn Ave, Chicago, Ill.
- 16 „Susiv“ kūpos vardan Vytauto J. Jennievicz 601 E. Diamond str., Hazleton, Pa.
- 17 „Susiv“ kūpos Vincas Trapėnas 88 South Mead str Wilkes-Barre, Pa.
- 18 Szv. Izidoriaus draugystės V. Sakeviczius, Edwardsdalle, Pa.
- 19 „Susiv“ kūpos K. Karpaviczia, 114 William str. Northampton Mass.
- 20 „Susiv“ kūpos Ignas Grieszius, Bx 113, Union City, Conn.
- 21 „Susiv“ kūpos F. Strakalaitis, 1796 Mich. Ave. Detroit, Mich
- 22 Susiv. kūpos, Ch. Konstantinaviczia 66 Cohansy str- B idgeton N. Y.
- 23 „Susiv“, kūpos Stasys Gaska 12 Milton str, Amsterdam N. Y
- 24 Ksistuczių kūpos Jūzas Anskys Bx 165, Glen Lyon' Pa,
- 25 „Susiv“ kūpos Felix Matulevyczia Morea Schuyt Co. Pa,
- 26 dr. Liet, Suny, Vincas Buraga, 536 Northampton str, Wilkes-Barre, Pa,
- 27 dr. szv. Mykolo, J. Daukszys 25 N, Welles str, Wilkes-Barre, Pa,
- 28 kupa W. P. Henry, Mr. Jos. Jokubynas Scitico Conn,
- 29 „Susiv“ kūpos A. Vaitulionis, Bx 251, Luzerne, Borough,
- 30 „Susiv“ kūpos F. Scher, 202 1/2 Denny str, Richmond, Va,
- 31 Szv. Stanislovo draugystės Kazim, Zorakta 1506 N, Main Ave, Scranton Lack, Co, Pa,
- 32 „Susiv“ kūpos Antanas Daniseviczius, 18 W. Mahanoy st. Mahanoy City, Pa,
- 33 „Susiv“ kūpos Jonas Brazkys, Bx 855, Athol, Mass,
- 34 „Susiv“ kūpos M. Peeckas, Ansonia, Conn,
- 35 Vytauto draugystės Vincas Kunca, 140 W 8-th str, South Boston, Mass,
- 36 Vytauto draugystės Mikas Smoluka, 2509 Larkins Alley Pittsburgh, Pa,
- 37 „Susiv“ kūpos Jūzas Jokubinas, Bx 54, Tuckahoe N, Y,
- 38 Szv. KAZIMIERO draug, Martinas Mas las, N. 6 E, Liberty str, Cincinnati, Ohio,
- 39 kupa J. Oszmianekis 74-14th st. South Broo lyn N. Y.
- 40 kupa, Jurg. Moluzzie 73 Grand str, Broo lyn E, D, N. Y,
- 41 „Susiv“ kūpos Motiejus Szlekys, Bx 19, Mc Kees Rocks, Pa
- 42 Szv. Jurgio draugystės Pomin S. Iopi 53 Hayes str, Newark N. Y
- 43 Szv. Juzapato draugystės T. Kuostas No 66 Market str Brighton Mass,
- 44 Szv. Izidoriaus draug, Petras Krasauckas, Shaft Schuylkill Co, Pa,
- 45 „Susiv“ kūpos, Pran. Dambrauckas 63 Chrystee str. New York City.
- 46 Szv. Jūzapo draugystės Baltrus Lunas, 3178 E. Levington str., Philadelphia, Pa.
- 47 Draugystės szv. Jūz. P. Maslauckas, Bx 1066 Plymouth, pa.
- 48 Szv. Jūzapo draugystės Petras Kafacziolis P. O, Bx 341, Homestead Allegheny Co, Pa,
- 49 „Susiv“ kūpos, Jūzas Sziupia, Bx 104 Ontonogon. Mich.
- 50 Sz. Jurgio draugystės Kaz. Matulevyczia, 3269 Thompson Street, Philadelphia, Pa.
- 51 Szv. Jūzapo draug, Vincas Kudzius 2743 Carson str., S. S. Pittsburgh, Pa.
- 52 Jonas Kunca Bx 22, Shaft, Schuilk, Co, Pa,
- 53 kupa, Vin. Dapszis Clinton Place, No 127 Yonkers, N Y,
- 54 kupa A. Malinauckas, Thorp, Wisc,
- 55 dr. szv. Jurgio kareivių, Jūz, Kapoczius, Mahanoy Plane, Pa,
- 56 kupa Rev. A. Milukas, 29 Jordon str, Shenandoah Pa,
- 57 kupa, Paulius Adomaitis Bx 245 Thomas Tucker Co. W. Va.
- 58 kupa Jonas Mikolavyczia, Minersville Pa.
- 59 kupa W.H. Gilevyczia Bx 168 Terrville Conn.
- 60 kp, M. J. Damijonaitis Bx 81 Worehons point Conn,
- 61 kupa, J. Butkus Hazen, Arkanzas

ADRESAI

Listas. kuniga Amerikoje.

Kun. P. Abramaitis, Jordan st. Shenandoah, Pa.

J. Kuras, Forest City, Pa.

M. Sadevydis, 56 Church st. Pittston, Pa.

J. Kaulakis, 1029 S. 5th st. Philadelphia, Pa.

J. Lietavnikas, 19 Lloyd st. Baltimore, Pa.

M. Krascunas, 3216 Laurell st. Chicago, Ill.

J. Zebrys, 53 Green st. Waterbury, Conn.

J. Suthaitis, 611 Carson st. Pittsburgh, Pa.

V. Matulaitis, Shenandoah, Pa.

Ant. Kaupas 332 South str., Wilkes-Barre, Pa.

B. Zindius, Lithuanian Church,
Elizabeth Port, N. J.

Pa „Seri.“ knigu galima gauti senkleliu

1. Ankla pusta 62.00. 2. Pasukatas 30 c., ir knigas:

1. Kniga 10 c., 2. Boda senoves Lietuviu 50 c.

Adresas: kun. A. Burba, Plymouth, Pa.

3 „Kraus Chordys“ 5 ct.

ITALPA

1. Trakuziq Jonas	177
2. Moteriq augstocnis kasinuklonimas	184
3. Seniv. reikalai	189
4. Stotia kasos	190
5. Svarbas prancuzimas	190
6. Apgarainimai	191